

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
АРМЯНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ARMENIAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ԲԱՆԲԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

ВЕСТНИК АРМЯНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
ЭКОНОМИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

MESSENGER OF ARMENIAN STATE
UNIVERSITY OF ECONOMICS

2(62)

«ՏՆՏԵՍԱԳԵՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2021

«Բանբեր Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի»
հանդեսն ընդգրկված է դոկտորական ատենախոսությունների արդյունքների
տպագրման համար ընդունելի գիտական հրատարակությունների ցանկում

Գլխավոր խմբագիր՝ Դիանա ԳԱԼՈՅԱՆ

Խմբագրական խորհուրդ՝ Էդգար ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ, Վադիմ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ
(գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Արմեն ՀԱԿՈԲՅԱՆ, Լուսինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Յուրի
ՀՈՎԱԿԱՆՅԱՆ, Ֆիրուզա ՄԱՅԻԼՅԱՆ, Ելենա ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ, Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ,
Թաթևիկ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, Արմեն ՔԹՈՅԱՆ

Главный редактор Диана ГАЛОЯН

Редакционная коллегия՝ Эдгар АГАБЕКЯН, Вадим ГРИГОРЯН, Давид АХВЕРДЯН (заместитель
главного редактора), Армен АКОПЯН, Лусине АРУТЮНЯН, Юрий ОБАКАНЯН, Фируза
МАИЛЯН, Елена МАНУКЯН, Тигран МАРТИРОСЯН, Татул МКРТЧЯН, Армен КТОЯН

Editor-in-chief *Diana GALOYAN*

Editorial Board՝ Edgar AGHABEKYAN, Vadim GRIGORYAN, Davit HAKHVERDYAN (Deputy Editor-
in-Chief), Armen HAKOBYAN, Lusine HARUTYUNYAN, Yuri HOVAKANYAN, Firuza MAYILYAN,
Yelena MANUKYAN, Tigran MARTIROSYAN, Tatul MKRTCHYAN, Armen KTOYAN

Միջազգային խմբագրական խորհուրդ՝ Զավեդ ՍԱՆԳԴԵԼ (Շվեյցարիա), Սալվատորե ՄՈՉԻԱ
(Իսպանիա), Միքելե ԱԲԵՐԻԲ (Շվեյցարիա), Ալան ՀՈՒԴԱՇՏԻԱՆ (Շվեյցարիա), Էլվիս
ԱԴՋԵԻ (Գանա), Սուլթանա Տանյա ԿԱՊԻԿԻ (Հունաստան), Զոդիթ Ա. ՄԱԳՆԵՏԻԿՈ (Ֆի-
լիպիններ), Բրյուս ՀԵՐՆ (Մեծ Բրիտանիա), Արիանե ԼԱՄԲԵՐՏ-ՄՈԳԻԼՅԱՆՍԿԻ (Ֆրանսիա),
Մարկուս ՄԱՐԿՏԱՆՆԵՐ (Ֆրանսիա), Նորհան ԱԲԴՈՒԼԼԱ (Մալայզիա), Ալեքսանդրա ԲՐՈՅԼԵՏ-
ՇԼԵՍԻՆԳԵՐ (Ավստրիա)

Международная редакционная коллегия՝ Джавед САНГДЕЛЬ (Швейцария), Сальваторе МОЧИА
(Испания), Майкл АКЕРИБ (Швейцария), Алан ХУДАШТЯН (Швейцария), Элвис АДЖЕИ (Гана),
Султана Тания КАПИКИ (Греция), Джудит А. МАГНЕТИКО (Филлипины), Брюс Герн (Великобрита-
ния), Ариане ЛАМБЕРТ-МОГИЛЯНСКИЙ (Франция), Маркус МАРКТАННЕР (США), Норхан
АБДУЛЛА (Малайзия), Александра БРОЙЛЕТ-ШЛЕСИНГЕР (Австрия)

International Editorial Board՝ Djawed SANGDEL (Switzerland), Salvatore MOCCIA (Spain), Michael
AKERIB (Switzerland), Alain HOODASHTIAN (Switzerland), ELVIS ADJEI (Ghana), Soultana Tania
KAPIKI (Greece), Judith A. MAGNETICO (Phillipines), Bruce HEARN (Britain), Ariane LAMBERT-
MOGILIANSKY (France), Marcus MARKTANNER (USA), Norehan ABDULLAH (Malaysia), Alexandra
BROILETT-SCHLESINGER (Austria)

Պատասխանատու քարտուղար՝ Գոհար ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ

Ответственный секретарь Гоар ОГАНЕСЯН
Технический редактор Наира ХЧЕЯН

Executive Secretary Gohar HOVHANNISYAN
Technical Editor Naira KHCHYAN

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՏԵՍԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԶ ՇԱՀՆԱԶԱՐՅԱՆ

Մարդկային կապիտալի հաշվարկման հիմնական մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները և կիրառելիությունը ՀՀ-ում . 9

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, ԳԱՅԱՆԵ ԱՎԱԳՅԱՆ, ՆԱՐԵԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, ԼՈՒՍԻՆԵ ՄԵՒԹԱՐՅԱՆ

ՀՀ պետական պարտքի կայունության հիմնախնդիրները 32

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ԳԱՅԱՆԵ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Կորոնավիրուսային համավարակի ազդեցությունը կապիտալի ազգային և համաշխարհային շուկաների վրա 48

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՈՒՌՈՒՄՅԱՆ, ԿԻՄԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ, ԱՐՇԱԿ ՄՆԱՅԱԿԱՆՅԱՆ

Բժշկական սպասարկման գործընթացի վերլուծություն 67

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱՐԵԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Լանդշաֆտային պլանավորման բնապահպանական ասպեկտը . 78

ՀԱՅԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, ՆԱՆԵ ԽՈՒՂԱՎԵՐԴՅԱՆ

Ագրոլանդշաֆտների էկոլոգիական կայունության գնահատում (ՀՀ Արևշատ, Ջրառատ և Բասեն գյուղական համայնքների օրինակով) 98

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԵՐԻ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ, ՆԱՐԻՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ, ՏԱԹԵՎԻԿ ԱՌՈՒՍՏԱՄՅԱՆ

Հայ-չինական առևտրատնտեսական հարաբերությունների շարժընթացը և փոխգործակցության ակտիվացման հրամայականը 111

ԿԱՐԻՆԵ ՀԱԶՅԱՆ

Համաշխարհային առողջապահության ֆինանսավորման կառուցվածքային փոփոխությունները կորոնավիրուսի համավարակի համատեքստում 127

ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՄԻՆԵ ԱԼՈՅԱՆ

ՀՀ նորարարական ներուժը և նորարարական տնտեսության հիմնական բնութագրիչները 149

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄՏՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԱԹՈՒԼ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆ

Տնտեսական դիվանագիտության որոշ եզրույթների դիտարկումները հայ մտածողների աշխատություններում..... 166

ԴԱՍԱԿԱՆ ԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՈՒՍԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, ՌՈՒՋԱՆՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Թեստերի մշակումը «Մուդլ» հարթակում և դրանց կիրառումը օտար լեզուների դասավանդման գործընթացում (անգլերենի և ռուսերենի դասերի օրինակով) 183

ՔՐԻՍՏԻՆԱ ԹՈՐԳՈՄՅԱՆ

Ուսանողների օտար լեզուների իմացության գնահատումն առցանց. ժամանակակից մեթոդներ և լուծումներ 201

СОДЕРЖАНИЕ

ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ ЭКОНОМИКА

АЙКАЗ ШАХНАЗАРЯН

Основные подходы расчета человеческого капитала, их особенности и применимость в РА 9

МАКРОЭКОНОМИКА

**КАРЕН ГРИГОРЯН, ГАЯНЕ АВАГЯН, НАРЕК КАРАПЕТЯН,
ЛУСИНЕ МХИТАРЯН**

Проблемы устойчивости государственного долга РА 32

ФИНАНСЫ

ГАЯНЕ ГЕВОРГЯН

Влияние пандемии коронавируса на мировые и национальные рынки капитала 48

МЕНЕДЖМЕНТ

ОГАНЕС УРУМЯН, КИМА ПЕТРОСЯН, АРШАК МНАЦАКАНЯН

Исследование процессов медицинского обслуживания 67

ЭКОЛОГИЯ

НАРЕК АРУТЮНЯН

Природоохранный аспект ландшафтного планирования 78

АЙК МАРТИРОСЯН, НАНЕ ХУДАВЕРДЯН

Оценка экологической устойчивости агроландшафтов (на примере сельских общин Аревшат, Джрарат и Басен РА) 98

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКОНОМИКА

МЕРИ ОВСЕПЯН, НАРИНЕ ПЕТРОСЯН, ТАТЕВИК АРУСТАМЯН

Динамика армяно-китайских экономических отношений и императив активации сотрудничества 111

КАРИНЕ АДЖЯН

Структурные изменения финансирования всемирного здравоохранения в контексте эпидемии коронавируса 127

ИННОВАЦИИ И ОБРАЗОВАНИЕ**АРМИНЕ АЛОЯН**

Инновационный потенциал РА и основные характеристики
инновационной экономики 149

ИСТОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МЫСЛИ**ТАТУЛ МАНАСЕРЯН**

Научные наблюдения некоторых терминов экономической
дипломатии в трудах армянских мыслителей 166

МЕТОДОЛОГИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ**ЛУСИНЕ АРУТЮНЯН, РУЗАННА САРКИСЯН**

Конструирование тестов на платформе Moodle и их
использование на уроке иностранного языка в АГЭУ
(на примере уроков английского и русского языков)..... 183

КРИСТИНА ТОРГОМЯН

Онлайн-оценивание знаний студентов по иностранным языкам:
современные методы и решения 201

C O N T E N T S

THEORETICAL ECONOMICS

HAYKAZ SHAHNAZARYAN

Main Approaches to Calculating Human Capital, their Features and
Applicability in the RA..... 9

MACROECONOMICS

*KAREN GRIGORYAN, GAYANE AVAGYAN, NAREK KARAPETYAN,
LUSINE MKHITARYAN*

Public Debt Sustainability Problems in the RA 32

FINANCE

GAYANE GEVORGYAN

Impact of Coronavirus Pandemic on the Global and National
Capital Markets 48

MANAGEMENT

*HOVHANNES URUMYAN, KIMA PETROSYAN,
ARSHAK MNATSAKNYAN*

Analysis of Medical Service Processes..... 67

ECOLOGY

NAREK HARUTYUNYAN

Environmental Aspect of Landscape Planning 78

HAYK MARTIROSYAN, NANE KHUDAVERDYAN

Assessing the Ecological Sustainability of Agricultural Landscapes
(Showcasing the Examples of the Rural Communities of Arevshat,
Jrarat and Bassen of the RA)..... 98

INTERNATIONAL ECONOMICS

MERI HOVSEPYAN, NARINE PETROSYAN, TATEVIK ARUSTAMYAN

Dynamics of Armenian-Chinese Trade Relations and the Imperative
of Activating Cooperation 111

KARINE HAJYAN

Structural Changes of Global Health Financing in the Context
of Coronavirus Pandemic 127

INNOVATION AND EDUCATION

ARMINE ALOYAN

Innovative Potential of the RA and the Main Characteristics
of Innovation Economy 149

HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

TATUL MANASERYAN

Observations of Some Terms of Economic Diplomacy in the Works
of Armenian Thinkers 166

TEACHING METHODOLOGY

LUSINE HARUTYUNYAN, RUZANNA SARGSYAN

Test Building on Moodle Platform and its Application at Foreign
Language Lessons at ASUE (based on the examples of English and
Russian Lessons) 183

KRISTINA TORGOMYAN

Online Assessment of Students' Foreign Language Competence:
Modern Techniques and Methods 201